

KALENDARZ Ekologiczny 2024

Gmina Krzanowice
Z tradycją przez granicę

Jak zanieczyszczone powietrze wpływa na środowisko
i jak temu przeciwdziałać?

Województwo
Śląskie

Subregion
Zachodni

Projekt zintegrowany LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego realizowany jest przy dofinansowaniu z Programu LIFE Unii Europejskiej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY

Szanowni Państwo,

oddajemy w Wasze ręce kalendarz ekologiczny na 2024 rok, zrealizowany w ramach projektu LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”. Program ten jest największym w Europie projektem ochrony powietrza, obejmujący swoim zasięgiem całe województwo śląskie.

Jednym z 89 partnerów projektu jest Gmina Krzanowice. W ramach projektu zachęcamy Państwa do wdrożenia rozwiązań służących poprawie jakości powietrza, którym wszyscy oddychamy. Zanieczyszczenie powietrza jest jednym z najistotniejszych problemów w Polsce. Problem ten dotyka szczególnie mieszkańców naszego regionu. Nasz kalendarz ekologiczny ma walory zarówno edukacyjne, jak i informacyjne. Ma zachęcać do zmiany nawyków na bardziej ekologiczne, inspirować do myślenia, a wszystko to w odniesieniu do ważnych świąt ekologicznych i dbałości o stan środowiska naturalnego.

W kalendarzu znajdą Państwo ciekawe miejsca naszej Gminy, pokazujące jej walory krajobrazowe, zabytki, jak i miejsca rekreacyjne.

Burmistrz Krzanowic
Andrzej Strzedulla

Województwo
Śląskie

Subregion
Zachodni

Autor: Feliks Grzesiczek

Zanieczyszczone powietrze ma negatywny wpływ na zdrowie ludzi, zwierząt, uprawy, lasy, zasoby wodne oraz rolnictwo.

STYCZEŃ | JANUARY | JANUAR

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
1	1 Nowy Rok Mieczysława, Mieszka	2 Grzegorza, Makarego	3 Danuty, Genowefy	4 Eugeniusza, Tytusa	5 Edwarda, Szymona	6 Święto Trzech Króli Kacpra, Melchiora, Baltazara	7 Juliana, Lucjana
2	8 Seweryna, Mścislawa	9 Dzień Ligi Ochrony Przyrody	10 Danuty, Wilhelma	11 Feliksa, Honoraty	12 Benedykta, Arkadiusza	13 Weroniki, Bogumiła	14 Feliksa, Hilarego
3	15 Pawła, Izydora	16 Marcelego, Włodzimierza	17 Dzień Ekologia	18 Małgorzaty, Piotra	19 Henryka, Mariusza	20 Fabiana, Sebastiana	21 Dzień Babci Agnieszki, Jarosława
4	22 Dzień Dziadka Wincentego, Anastazego	23 Marii, Rajmunda	24 Franciszka, Felicji	25 Pawła, Miłosza	26 Pauli, Polikarpa	27 Jana, Przybysława	28 Walerego, Radomira
5	29 Franciszka, Zdzisława	30 Macieja, Martyny	31 Jana, Ludwika	1	2	3	4

Autor: UM Krzanowice

Jednym ze skutków zanieczyszczenia powietrza są kwaśne deszcze, które przyczyniają się do niszczenia obiektów dziedzictwa kulturowego.

LUTY | FEBRUARY | FEBRUAR

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
5	29	30	31	1 Ignacego, Brygidy	2 Światowy Dzień Obszarów Wodno-Biotnych	3 Błażeja, Hipolita	4 Andrzeja, Weroniki
6	5 Adelajdy, Agaty	6 Doroty, Bohdana	7 Ryszarda, Romualda	8 Tłusty Czwartek Jana, Hieronima	9 Apolonii, Cyryla	10 Dzień Dokarmiania Zwierząt Lesnej	11 Lucjana, Łazarza
7	12 Juliana, Benedykta	13 Ostatki Grzegorza, Katarzyny	14 Środa Popielcowa Dzień Zakochanych Walentego, Zenona	15 Józefa, Faustyny	16 Danuty, Juliany	17 Juliana, Łukasza	18 Bernadety, Konstancji
8	19 Konrada, Arnolda	20 Leona, Ludmiły	21 Eleonory, Feliksa	22 Marty, Małgorzaty	23 Damiana, Izabeli	24 Macieja, Bogusza	25 Cezarego, Wiktora
9	26 Aleksandra, Miroslawa	27 Gabriela, Anastazji	28 Romana, Makarego	29 Oswalda, Romana	1	2	3

Autor: Feliks Grzesiczek

Wysokie stężenie azotu w wodzie sprzyja zakwitom glonów. To natomiast może spowodować śmierć niektórych ryb i roślin.

MARZEC | MARCH | MÄRZ 2024

TYDZIEŃ WEEK WOCH	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
9	26	27	28	29	1 Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wykolejnych Albina, Antoniego	2 Heleny, Pawła	3 Światowy Dzień Dzikiej Przyrody
10	4 Kazimierza, Łucji	5 Fryderyka, Wacława	6 Róży, Wiktora	7 Pawła, Tomasza	8 Międzynarodowy Dzień Kobiet Beaty, Wincentego	9 Franciszka, Katarzyny	10 Dzień Mężczyzn Aleksandra, Cypriana
11	11 Benedykta, Konstantego	12 Bernarda, Grzegorza	13 Bożeny, Krystyny	14 Leona, Matyldy	15 Klemensa, Ludwika	16 Izabeli, Hilarego	17 Patryka, Zbigniewa
12	18 Światowy Dzień Recyklingu	19 Bogdana, Józefa	20 Początek astronomicznej wiosny Aleksandry, Klaudii	21 Benedykta, Lubomira	22 Bogusława, Katarzyny	23 Feliksa, Pelagii	24 Niedziela Palmowa Gabriela, Marka
13	25 Ireneusza, Marii	26 Emanuela, Teodora	27 Ernesta, Lidii	28 Wielki Czwartek Anieli, Joanny	29 Wielki Piątek Eustachego, Wiktoryna	30 Wielka Sobota Amelii, Leonarda	31 Wielkanoc Balbiny, Beniamina

Autor: UM Krzanowice

Gazy cieplarniane podnoszą średnią temperaturę na Ziemi i prowadzą do globalnego ocieplenia.

KWIECIEŃ | APRIL | APRIL

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
14	1 <small>Poniedziałek Wielkanocny Prima Aprilis Grażyny, Zbigniewa</small>	2 <small>Franciszka, Władysława</small>	3 <small>Ryszarda, Jakuba</small>	4 <small>Wacława, Benedykta</small>	5 <small>Ireny, Wincentego</small>	6 <small>Katarzyny, Wilhelma</small>	7 <small>Święto Bożego Miłosierdzia Donata, Rufina</small>
15	8 <small>Dionizego, Januarego</small>	9 <small>Dymitra, Marii</small>	10 <small>Makarego, Michała</small>	11 <small>Filipa, Leona</small>	12 <small>Janusza, Wiktora</small>	13 <small>Przemysława, Marcina</small>	14 <small>Justyny, Waleriana</small>
16	15 <small>Anastazji, Bazylego</small>	16 <small>Benedykta, Julii</small>	17 <small>Roberta, Rudolfa</small>	18 <small>Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabłytków</small>	19 <small>Adolfa, Leona</small>	20 <small>Czesława, Agnieszki</small>	21 <small>Anzelma, Bartosza</small>
17	22 <small>Światowy Dzień Ziemi</small>	23 <small>Jerzego, Wojciecha</small>	24 <small>Aleksandra, Grzegorza</small>	25 <small>Marka, Jarosława</small>	26 <small>Marzeny, Marii</small>	27 <small>Zyty, Teofila</small>	28 <small>Ludwika, Walerii</small>
18	29 <small>Bogusława, Roberta</small>	30 <small>Mariana, Katarzyny</small>	1	2	3	4	5

Autor: UM Krzanowice

Zanieczyszczenie powietrza powoduje szereg chorób układu oddechowego i krwionośnego.
Szczególnie dotyczy to dzieci i osób starszych.

MAJ | MAY | MAI 2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
18	29	30	1 Święto Pracy Filipa, Jakuba	2 Dzień Flagi RP Zygmunta, Anatola	3 Święto Konstytucji 3 Maja Marii, Antoniny	4 Moniki, Floriana	5 Ireny, Waldemara
19	6 Filipa, Jakuba	7 Gizeli, Ludmily	8 Stanisława, Wiktor	9 Karoliny, Grzegorza	10 Izydora, Antoniego	11 Dzień Bez Śmiecenia	12 Międzynarodowy Dzień Zdrowia Roslin
20	13 Serwacego, Glorii	14 Bonifacego, Dobiesława	15 Zofii, Nadziei	16 Andrzeja, Małgorzaty	17 Brunona, Weroniki	18 Eryka, Feliksa	19 Zielone Świątki Iwony, Piotra
21	20 Bazylego, Bernarda	21 Wiktor	22 Heleny, Wiesława	23 Iwony, Dezyderiusza	24 Joanny, Zuzanny	25 Grzegorza, Borysława	26 Dzień Matki Filipa, Pauliny
22	27 Jana, Augustyna	28 Jaromira, Justyny	29 Magdaleny, Urszuli	30 Boże Ciało Karola, Ferdynanda	31 Anieli, Petroneli	1	2

Autor: UM Krzanowice

Drzewa działają jak duże, darmowe oczyszczacze powietrza, przyczyniając się do usuwania zanieczyszczeń atmosferycznych.

CZERWIEC | JUNE | JUNI

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
22	27	28	29	30	31	1 Międzynarodowy Dzień Dziecka Jakuba, Konrada	2 Erazma, Marianny
23	3 Światowy Dzień Roweru	4 Karola, Franciszka	5 Światowy Dzień Ochrony Środowiska	6 Pauliny, Norberta	7 Wiesława, Roberta	8 Medarda, Seweryna	9 Pelagii, Felicjana
24	10 Małgorzaty, Bogumila	11 Barnaby, Feliksa	12 Jana, Onufrego	13 Antoniego, Lucjana	14 Elizy, Waleriana	15 Światowy Dzień Wiatru	16 Aliny, Anety
25	17 Laury, Alberta	18 Elżbiety, Marka	19 Gerwazego, Protazego	20 Początek astronomicznego lata Bogny, Florentyny	21 Alicji, Alojzego	22 Pauliny, Tomasza	23 Dzień Ojca Wandy, Zenona
26	24 Jana, Danuty	25 Lucji, Doroty	26 Jana, Pawła	27 Władysława, Marii	28 Ireneusza, Leona	29 Piotra, Pawła	30 Emilii, Lucyny

Autor: UM Krzanowice

Odpowiednie planowanie zieleni w miastach może poprawiać jakość powietrza.

LIPIEC | JULY | JULI

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
27	1 Haliny, Mariana	2 Jagody, Urbana	3 Anatola, Jacka	4 Malwiny, Elżbiety	5 Karoliny, Szarloty	6 Łucji, Dominiki	7 Cyryla, Metodego
28	8 Adrianny, Elżbiety	9 Weroniki, Zenona	10 Amelii, Filipa	11 Ołgi, Benedykta	12 Jana, Brunona	13 Małgorzaty, Ernesta	14 Bonawentury, Izabelli
29	15 Europejski Dzień Ofiar Globalnego Kryzysu Klimatycznego	16 Marii, Eustachego	17 Anety, Bogdana	18 Kamila, Szymona	19 Wincentego, Marcina	20 Czesława, Hieronima	21 Daniela, Wawrzyńca
30	22 Marii, Magdaleny	23 Bogny, Apolinarego	24 Kingi, Krystyny	25 Krzysztofa, Jakuba	26 Anny, Grażyny	27 Julii, Natalii	28 Wiktora, Innocentego
31	29 Marty, Olafa	30 Ludmiły, Julity	31 Ignacego, Heleny	1	2	3	4

Autor: UM Krzanowice

Wiatr to odnawialne źródło energii, które jest całkowicie darmowe i niewyczerpalne,
dodatkowo rozpędza smog.

SIERPIEŃ | AUGUST | AUGUST

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
31	29	30	31	1 Dzień Pamięci Powstania Warszawskiego Alfonsa, Nadii	2 Kariny, Gustawa	3 Lidii, Nikodema	4 Dominika, Protazego
32	5 Marii, Stanisławy	6 Jakuba, Sawy	7 Doroty, Kajetana	8 Dominika, Cypriana	9 Romana, Romualda	10 Wawrzyńca, Bogdana	11 Zuzanny, Włodzimierza
33	12 Klary, Lecha	13 Diany, Hipolita	14 Alfreda, Euzebiusza	15 Święto Wojska Polskiego, Wniebowzięcie NMP	16 Joachima, Rocha	17 Jacka, Mirona	18 Heleny, Bronisławy
34	19 Juliana, Juliusza	20 Bernarda, Sobiesława	21 Joanny, Franciszki	22 Cezarego, Hipolita	23 Filipa, Apolinarego	24 Jerzego, Bartłomieja	25 Ludwika, Luizy
35	26 Marii, Konstantego	27 Moniki, Józefa	28 Augustyna, Patrycji	29 Sabiny, Jana	30 Róży, Szczęsnego	31 Dzień Solidarności i Wolności Bohdana, Rajmunda	1

Autor: UM Krzanowice

Tworzenie pasów zieleni i sadzenie nowych drzew w miastach to skuteczny sposób na poprawę jakości powietrza.

WRZESIEŃ | SEPTEMBER | SEPTEMBER

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
35	26	27	28	29	30	31	1 Bronisława, Idziego
36	2 Stefana, Juliana	3 Izabeli, Szymona	4 Rozalii, Liliani	5 Doroty, Wawrzyńca	6 Beaty, Eugeniusza	7 Reginy, Melchiora	8 Marii, Radosława
37	9 Piotra, Sergiusza	10 Łukasza, Mikołaja	11 Jacka, Piotra	12 Marii, Gwidona	13 Filipa, Eugenii	14 Roksany, Bernarda	15 Albina, Nikodema
38	16 Międzynarodowy Dzień Ochrony Warstwy Ozonowej	17 Justyny, Franciszka	18 Ireny, Józefa	19 Januarego, Konstancji	20 Eustachego, Filipiny	21 Hipolita, Mateusza	22 Europejski Dzień Bez Samochodu
39	23 Tekli, Bogusława	24 Gerarda, Teodora	25 Aurelii, Władysława	26 Justyny, Cypriana	27 Damiana, Mirabelli	28 Marka, Wacława	29 Michała, Michaliny
40	30 Dzień Chłopaka Zofii, Hieronima	1	2	3	4	5	6

Autor: Adam Augustyn

Smog unoszący się nad miastem jest najbardziej odczuwalny wówczas, gdy pogoda jest bezwietrzna.

PAŹDZIERNIK | OCTOBER | OKTOBER

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
40	30	1 Danuty, Remigiusza	2 Teofila, Dionizego	3 Teresy, Gerarda	4 Franciszka, Rozalii	5 Apolinarego, Placyda	6 Artura, Brunona
41	7 Marii, Marka	8 Pelagii, Brygidy	9 Bogdana, Dionizego	10 Światowy Dzień Drzewa	11 Aldony, Emila	12 Eustachego, Maksymiliana	13 Edwarda, Teofila
42	14 Dzień Edukacji Narodowej Bernarda, Dominika	15 Teresy, Jadwigi	16 Gawła, Ambrożego	17 Małgorzaty, Lucyny	18 Łukasza, Juliana	19 Piotra, Ziemowita	20 Międzynarodowy Dzień Krajobrazu
43	21 Urszuli, Hilarego	22 Filipa, Korduli	23 Teodora, Seweryna	24 Rafała, Marcina	25 Kryspina, Ingi	26 Łucjana, Ewarysta	27 Sabiny, Wincentego
44	28 Tadeusza, Szymona	29 Euzebii, Wioletty	30 Edmunda, Przemysława	31 Urbana, Saturnina	1	2	3

Autor: Feliks Grzesiczek

Szacuje się, że głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza w Polsce są gospodarstwa domowe opalane węglem.

LISTOPAD | NOVEMBER | NOVEMBER

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
44	28	29	30	31	1 Wszystkich Świętych Konradyna, Seweryna	2 Dzień Zaduszny Bogdana, Tobiasza	3 Sylwii, Huberta
45	4 Karola, Olgierda	5 Elżbiety, Sławomira	6 Feliksa, Leonarda	7 Antoniego, Ernesta	8 Wiktora, Bogdana	9 Genowefy, Ursyna	10 Leona, Leny
46	11 Narodowe Święto Niepodległości Marcina, Bartłomieja	12 Renaty, Witolda	13 Stanisława, Benedykta	14 Dzień Czystego Powietrza	15 Alberta, Leopolda	16 Gertrudy, Edmunda	17 Salomei, Grzegorza
47	18 Karoliny, Romana	19 Elżbiety, Seweryna	20 Anatola, Sędzimira	21 Janusza, Konrada	22 Cecylii, Marka	23 Adeli, Klemensa	24 Flory, Emmy
48	25 Katarzyny, Erazma	26 Konrada, Leonarda	27 Waleriana, Wirgiliusza	28 Zdzisława, Lesława	29 Andrzejki Błażeja, Fryderyka	30 Andrzeja, Blanki	1

Autor: Adam Augustyn

Oddychanie czystym powietrzem jest naszą wspólną troską. „Śląskie. Przywracamy błękit” to największy w Europie projekt ochrony powietrza, obejmujący swoim zasięgiem całe województwo śląskie.

GRUDZIEŃ | DECEMBER | NOVEMBER

2024

TYDZIEŃ WEEK WOCHÉ	PONIEDZIAŁEK MONDAY MONTAG	WTOREK TUESDAY DIENSTAG	ŚRODA WEDNESDAY MITTWOCH	CZWARTEK THURSDAY DONNERSTAG	PIĄTEK FRIDAY FREITAG	SOBOTA SATURDAY SAMSTAG	NIEDZIELA SUNDAY SONNTAG
48	25	26	27	28	29	30	1 Natalii, Elżgusza
49	2 Balbiny, Pauliny	3 Franciszka, Ksawerego	4 Barbórka Barbary, Bernarda	5 Sabiny, Krystyny	6 Mikolajki Mikolaja, Emiliana	7 Marcina, Ambrozego	8 Marii, Wirginii
50	9 Leokadii, Wiesława	10 Judyty, Julii	11 Damazego, Waldemara	12 Joanny, Dagmary	13 Łucji, Otylii	14 Alfreda, Izydora	15 Celiny, Niny
51	16 Albiny, Zdzisława	17 Łukasza, Olimpii	18 Bogusława, Gracjana	19 Gabrieli, Dariusza	20 Bogumili, Dominika	21 Początek astronomicznej zimy Tomasza, Seweryna	22 Honoraty, Zenona
52	23 Sławomira, Wiktorii	24 Wigilia Bożego Narodzenia Adama, Ewy	25 Boże Narodzenie Anastazji, Eugenii	26 Boże Narodzenie Szczepana, Dionizego	27 Narodowy Dzień Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego	28 Cezarego, Teofilii	29 Tomasza, Dominika
1	30 Eugeniusza, Irminy	31 Sylwester Sylwestra, Melanii	1	2	3	4	5